

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ**

Кафедра педагогіки та гуманітарних дисциплін

ПОГОДЖЕНО:

Начальник кафедри,
кандидат педагогічних наук, доцент
Разумейко Н.С.

«_____» _____ 2021 р.

СИЛАБУС

**навчального курсу «Пенітенціарна педагогіка»
спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»
форма навчання: денна**

РОЗРОБНИК:

доцент кафедри,
кандидат педагогічних наук, доцент

Педорич А.В. _____

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри педагогіки та
гуманітарних дисциплін

Протокол № 10 від « 30 » серпня 2021 р.

Кредити та кількість
годин:

*5 кредитів ECTS; години: 32 лекційних, 20
семінарських, 24 практичних та 74 самостійна
робота.*

Анотація курсу

Програма навчальної дисципліни складена кафедрою «Педагогіки та гуманітарних дисциплін» Академії Державної пенітенціарної служби відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти зі спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» із держзамовлення для денної форми навчання.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: закономірності і особливості протікання процесу виправлення та ресоціалізації засуджених до позбавлення волі, виправних та громадських робіт засуджених до позбавлення волі та суб'єктів пробації, умовно-достроково звільнених з місць позбавлення волі з випробуванням та обов'язковим залученням до суспільно-корисної праці, зняття з обліку суб'єктів пробації тощо.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Пенітенціарна педагогіка» є:

- засвоєння курсантами та слухачами теорії та методики роботи із засудженими (суб'єктами пробації);

- отримання слухачами знань з історії виникнення та розвитку пенітенціарної педагогіки, а також про сучасні підходи до організації і проведення соціально-виховної роботи із засудженими;

- опанування слухачами системою методів, прийомів, напрямків та засобів впливу на засуджених (суб'єктів пробації) залежно від індивідуальних чи групових форм соціально-виховної роботи;

- розгляд організаційно-педагогічних основ соціально-виховної роботи із засудженими, що ґрунтуються на плануванні, оцінці ступені виправлення, складанні характеристики на засудженого та веденні необхідної документації;

- формування у слухачів умінь та практичних навичок гнучко застосовувати знання в нестандартних ситуаціях.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми курсанти, студенти, слухачі повинні:

знати :

- закони України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, які встановлюють діяльність установ виконання покарань та уповноваженого органу з питань пробації, спрямовані на організацію соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі та суб'єктами пробації;

- накази, вказівки, методичні рекомендації Міністерства юстиції України, які регламентують діяльність установ виконання покарань, спрямовану на виправлення та ресоціалізацію засуджених;

- основні закономірності, принципи та особливості педагогічного процесу в установах виконання покарань;

- особливості роботи із суб'єктами пробації, проведення соціально-виховної роботи з різними категоріями суб'єктів пробації;

- прийоми, методи, форми та засоби виховної роботи в установах

виконання покарань;

- основні положення щодо організації вільного часу засуджених, а також характеристику основних форм культурно-масових, соціально-світоглядних, правових заходів;

- особливості виховної роботи з різними категоріями засуджених.

вміти :

- розв'язувати різноманітні педагогічні ситуації, які можуть виникнути в процесі взаємодії із засудженими до позбавлення волі та суб'єктами пробації;

- раціонально та гнучко застосовувати необхідні методи, прийоми, засоби та форми педагогічного впливу залежно від індивідуальних особливостей засудженого до позбавлення волі та суб'єкта пробації;

- організовувати взаємодію з іншими відділами та службами установи виконання покарань, представниками громадськості, родичами засудженого до позбавлення волі та суб'єкта пробації для забезпечення більш якісного педагогічного впливу на засуджених та подальшої їх ресоціалізації;

- складати різноманітні види планів та характеристик на засуджених, оформлювати необхідну документацію начальника відділення соціально-психологічної служби;

- правильно оформлювати та грамотно вести службову документацію.

Теоретичною основою пенітенціарної педагогіки є філософія. Вона дає можливість пенітенціарній педагогіці найбільш глибоко дослідити і встановити закономірності процесу виправлення засуджених, виявити в ньому протиріччя, рекомендувати ті чи інші засоби, форми і методи педагогічного впливу.

Ця дисципліна тісно переплітається з психологією, педагогікою, логікою, соціологією, теорією держави і права та складає підґрунтя для розуміння змісту багатьох правничих дисциплін, в тому числі кримінального та кримінально-виконавчого права. При вивченні цієї дисципліни буде зроблено ставку на поєднання традиційних (звичних) форм роботи – лекція, обговорення питань семінару, а також використовуватимуться робота з текстами, організація диспутів, написання індивідуального науково-дослідного завдання. Вивчаючи цей курс ви матимете можливість долучитись до дискусій з приводу важливих питань перевиховання та ресоціалізації засуджених та ув'язнених. Думка кожного учасника освітнього процесу стане невід'ємною складовою здобуття відповідей на питання про гуманізм, людяність, совість, розкаяння, обов'язок та довіри.

Мета курсу

Мета навчальної дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями курсантами про основні напрямки, принципи, методи, засоби організації та проведення із засудженими та суб'єктами пробації соціально-виховної роботи, сформувати вміння та навички застосовувати ці знання на практиці.

Майбутній фахівець має усвідомити важливість покликання юриста для суспільного життя та всю глибину міри відповідальності взятої на себе при виборі цієї професії. Моральні настанови закріплені в свідомості здобувача вищої освіти в ході вивчення курсу мають ґрунтуватись на повазі до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності.

Організація навчання

Тематичний план

№	Назва теми	Всього годин	Лекції	Семінари	Практичні заняття	Самостійна робота
1	2	3	5	6	7	9
Розділ 1. Теоретичні основи пенітенціарної педагогіки						
1.	Поняття про предмет, завдання та основні категорії пенітенціарної педагогіки.	8	2	-	2	4
2.	Педагогічний процес в установах виконання покарань, СІЗО та відділах пробації. Засоби виправлення та ресоціалізації засуджених	10	2	2	-	6
Розділ 2. Методологічні основи пенітенціарної педагогіки						
3.	Методи вивчення та впливу на особистість засудженого та суб'єктів пробації	10	2	2	2	4
4.	Форми соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі та суб'єктами пробації	10	2	2	2	4
Розділ 3 Організаційно-педагогічні основи соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі						
5.	Основні напрямки та форми індивідуальної соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі та суб'єктами пробації	6	2	-	-	4
6.	Організація взаємодії із засудженими до позбавлення волі, загальноосвітнє та професійно-технічне навчання засуджених до позбавлення волі	6	2	2	-	2
7.	Організація вільного часу засуджених до позбавлення волі	8	2	2	2	2
Розділ 4. Планування роботи із засудженими до позбавлення волі						
8.	Планування соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі та суб'єктами пробації	12	2	-	2	8
Розділ 5. Проведення роботи із засудженими до позбавлення волі та суб'єктами пробації						
9.	Оцінка ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення засудженого (обвинуваченого)	8	2	-	2	4
10.	Реалізація пробаційних програм із суб'єктами пробації та програм диференційованого виховного впливу із засудженими	6	2	2	-	2
11.	Напрями соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі	6	2	2	-	2
Всього за V семестр		90	22	12	12	44

Розділ 6. Особливості організації роботи із засудженими до позбавлення волі та суб'єктами пробації різних проблемних категорій						
12.	Виховна робота із засудженими, які потребують підвищеної уваги	10	2	2		6
13.	Соціально-виховна робота із засудженими жінками у виправних колоніях мінімального та середнього рівня безпеки	10	2	-	6	2
14.	Методика роботи з неповнолітніми у виховних колоніях та уповноважених органах з питань пробації	10	2	2		6
Розділ 7. Оцінка ступеня виправлення, підготовка засуджених до звільнення та зняття суб'єктів пробації з обліку						
15.	Складання характеристики на засудженого до позбавлення волі, ведення звітної документації начальником відділення СПС	16	2	2		12
16.	Підготовка засуджених до звільнення та зняття суб'єктів пробації з обліку	14	2	2	6	4
Всього за VI семестр		60	10	8	12	30
Всього за курс		150	32	20	24	74

Завдання до семінарів та практичних занять

Семінарські заняття

Готуючись до семінарського заняття Ви маєте підготувати конспект питань, що містяться в плані відповідної теми. Наявність конспекту всіх питань та ваша присутність на занятті є запорукою успішної роботи та отримання балів (їх кількість залежить від вашої активності та якості підготовки). Відсутність конспекту або неповний конспект, навіть за умови вашої присутності на семінарі, оцінюється в 0 балів.

Плани семінарських занять

Тема 2. Педагогічний процес в установах виконання покарань, СІЗО та відділах пробації. Засоби виправлення та ресоціалізації засуджених

1. Педагогічний процес в установах виконання покарань, СІЗО та відділах пробації.

2. Засоби виправлення та ресоціалізації засуджених

Література: основна № 1, 2, 4, 7, 8, 10; допоміжна № 2-4, 5, 9, 11.

Тема 3. Методи вивчення та впливу на особистість засудженого та суб'єктів пробації

1. Програма та методика вивчення особистості засуджених.

2. Поняття, класифікація та характеристика психолого-педагогічних методів вивчення засуджених.

3. Поняття, класифікація та характеристика психолого-педагогічних методів впливу на засуджених.
4. Характеристика психолого-педагогічних методів, спрямованих на формування та корекцію свідомості засуджених.
5. Характеристика психолого-педагогічних методів, спрямованих на формування та корекцію позитивного досвіду поведінки засуджених.
6. Характеристика психолого-педагогічних методів додаткової мотивації та стимулювання поведінки засуджених.

Література: основна № 1- 4, 5, 6-8, 10; допоміжна № 1, 3, 4, 10.

Тема 4. Форми соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі та суб'єктами пробації

1. Характеристика основних форм соціально-виховної роботи із засудженими
2. Поняття, класифікація та характеристика основних напрямків соціально-виховної роботи із засудженими.
3. Положення про дільницю карантину, діагностики і розподілу засуджених

Література: основна № 1, 2, 4, 7-10; допоміжна № 2, 3, 4, 11, 12.

Тема 6. Організація взаємодії із засудженими до позбавлення волі, загальноосвітнє та професійно-технічне навчання засуджених до позбавлення волі

1. Концепція педагогіки співробітництва у взаєминах між співробітниками ДКВСУ та засудженими.
2. Організація взаємодії із засудженими.
3. Основні положення про відділення соціально-психологічної служби установи виконання покарань
4. Права та обов'язки начальника відділення соціально-психологічної служби
5. Положення про методично-виховну раду установи виконання покарань
6. Положення про самодіяльні організації засуджених до позбавлення волі.

Література: основна № 1, 2, 4, 7-9; допоміжна № 2-4, 7, 12.

Тема 7. Організація вільного часу засуджених до позбавлення волі

1. Поняття та структура вільного часу засуджених
2. Культурно-масова робота серед засуджених
3. Фізкультурно-оздоровча та спортивна робота серед засуджених
4. Реалізація корисної ініціативи засуджених.

Література: основна № 1, 2, 4, 7, 8, 10; допоміжна № 1, 3, 4, 11.

Тема 10. Реалізація пробаційних програм із суб'єктами пробації та програм диференційованого виховного впливу із засудженими

1. Зміст та порядок реалізації в кримінально-виконавчих установах програм диференційованого виховного впливу на засуджених.
2. Порядок розроблення та реалізації пробаційних програм для суб'єктів пробації.
3. Впровадження програм диференційованого виховного впливу на засуджених
4. Програма диференційованого виховного впливу на засуджених «Освіта».
5. Програма диференційованого виховного впливу на засуджених «Професія».

Література: основна № 1, 2, 4, 7, 8, 10; допоміжна № 1, 3, 7, 11, 12.

Тема 11. Напрями соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі

1. Поняття та основні напрямки індивідуальної соціально-виховної роботи із засудженими
2. Характеристика основних форм індивідуальної соціально-виховної та психологічної роботи із засудженими
3. Методичні рекомендації щодо складання та ведення індивідуальної програми соціально-виховної та психологічної роботи із засудженим

Література: основна № 1, 2, 4, 7, 8; допоміжна № 1, 3, 4, 11.

Тема 12. Виховна робота із засудженими, які потребують підвищеної уваги

1. Індивідуально-психологічні особливості неповнолітніх засуджених та їх врахування у соціально-виховній роботі.
2. Соціально-психологічна характеристика засуджених молодіжного, зрілого, літнього і похилого віку.
3. Психологічні особливості засуджених жіночої статі.
4. Особливості виховної роботи із засудженими із слабким (низьким) та середнім і високим ступенем сприйняття виховної роботи.

Література: основна № 1, 2, 5, 7, 8, 10; допоміжна № 2-4, 10, 12.

Тема 14. Методика роботи з неповнолітніми у виховних колоніях та уповноважених органах з питань пробації

1. Адвокатська етика.
2. Етичний кодекс прокурора.
3. Моральний аспект діяльності юрисконсульта.
4. Етичні норми в діяльності слідчого.

Література: основна № 1-6, 7, 8, 10; допоміжна № 1, 3, 7, 9, 10, 12.

Тема 15. Складання характеристики на засудженого до позбавлення волі, ведення звітної документації начальником відділення СПС

1. Поняття, завдання та види оцінки ступеня виправлення засуджених.
2. Порядок та послідовність проведення оцінки ступеня виправлення засуджених
3. Наближений зміст характеристики на засудженого при оцінці ступеня виправлення.

Література: основна № 1, 2, 4, 7, 8; допоміжна № 1, 3, 4, 11.

Тема 16. Підготовка засуджених до звільнення та зняття суб'єктів пробації з обліку

1. Поняття, значення та особливості підготовки засуджених до звільнення з місць позбавлення волі.
2. Організація роботи курсів підготовки засуджених до звільнення з місць позбавлення волі.
3. Порядок взаємодії, органів і установ виконання покарань, територіальних органів внутрішніх справ та центрів зайнятості населення щодо надання особам, які звільнені від відбування покарання, допомоги в трудовому і побутовому влаштуванні, соціальній адаптації
4. Зняття з обліку суб'єктів пробації в уповноважених органах пробації.

Література: основна № 1, 2, 4, 7, 8, 10; допоміжна № 1, 3, 7, 11, 12.

Практичні заняття

Підготовка до практичного заняття передбачає опрацювання матеріалів (текстів) необхідних для успішного виконання практичних завдань. Отже, ваші бали залежать від вашої попередньої підготовки.

Завдання до практичних занять

Тема 1. Поняття про предмет, завдання та основні категорії пенітенціарної педагогіки.

1. Усне контрольне опитування курсантів
2. Перегляд відео фрагментів про історію становлення Державної кримінально-виконавчої служби України.
3. Розв'язування ситуаційних задач:

Тема 3. Методи вивчення та впливу на особистість засудженого та суб'єктів пробації

1. Усне контрольне опитування курсантів
2. Перегляд відео фрагментів про історію становлення Державної кримінально-виконавчої служби України.
3. Розв'язування ситуаційних задач:

Тема 4. Форми соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі та суб'єктами пробації

1. Усне контрольне опитування курсантів
2. Розв'язування ситуаційних задач:

Література: основна № 1, 2, 4, 7-10; допоміжна № 2, 3, 4, 11, 12.

Тема 7. Організація вільного часу засуджених до позбавлення волі

1. Усне контрольне опитування курсантів
2. Розв'язування ситуаційних задач:

Література: основна № 1- 4, 5, 6-8, 10; допоміжна № 1, 3, 4, 10.

Тема 8. Планування соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі та суб'єктами пробації.

1. Усне контрольне опитування курсантів
2. Виконання практичної вправи 1. «Складання квартального плану соціально-виховної роботи із засудженими відділення».
3. Виконання практичної вправи 2. «Складання плану соціально-виховних, культурно-масових та фізкультурно-оздоровчих заходів у відділенні на тиждень /місяць/».

Література: основна № 1, 2, 4, 7, 8, 10; допоміжна № 1, 3, 4, 11.

Тема 9. Оцінка ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення засудженого (звинуваченого)

1. Усне контрольне опитування курсантів.
2. Виконання практичної вправи 1. «Методика проведення оцінки повторного кримінального правопорушення засудженого (звинуваченого) на прикладі неповнолітнього».
3. Виконання практичної вправи 2. «План індивідуально-профілактичної роботи з неповнолітнім/неповнолітньою».

Література: основна № 1, 2, 4, 7, 8, 10; допоміжна № 1, 3, 7, 11, 12.

Тема 13. Соціально-виховна робота із засудженими жінками у виправних колоніях мінімального та середнього рівня безпеки

1. Усне контрольне опитування курсантів
2. Відвідування УВП, знайомство з особливостями соціально-виховної та психологічної роботи із засудженими жінками.
3. Розв'язування ситуаційних задач:

Література: основна № 1, 2, 4, 7, 8; допоміжна № 1, 3, 4, 11.

Тема 16. Підготовка засуджених до звільнення та зняття суб'єктів пробації з обліку

1. Усне контрольне опитування курсантів
  2. Відвідування ДУ «Чернігівський слідчий ізолятор», філії центру пробації в Чернігівській області. Обговорення з фахівцями підготовку до звільнення та зняття суб'єктів пробації з обліку.
  3. Складання характеристик на засуджених. За інструкційною карткою скласти характеристику на уявного засудженого: I варіант – позитивно спрямованого засудженого; II – негативно спрямованого засудженого.
- Література: основна № 1, 2, 4, 7, 8, 10; допоміжна № 1, 3, 7, 11, 12.*

Завдання для самостійної роботи

Ряд питань навчальної дисципліни виносяться на самостійне опрацювання. Виконання самостійної роботи оцінюється окремо та є невід'ємною складовою успішного проходження курсу. Для виконання завдань самостійної роботи вам необхідно зробити конспект нижчезазначених питань. Кожне питання має бути ґрунтовно висвітлене в обсязі не менше двох сторінок рукописного тексту.

1. Першочергові проблеми пенітенціарної політики України на сучасному етапі та нова концепція педагогічної діяльності установ виконання покарань.
2. Виникнення та розвиток пенітенціарної ідеї у світовій практиці.
3. Педагогіка співробітництва як одна з прогресивних концепцій педагогіки.
4. Організація та особливості правового виховання засуджених до позбавлення волі.
5. Організація та особливості трудового виховання засуджених до позбавлення волі.
6. Організація та особливості морально-естетичного виховання засуджених до позбавлення волі.

Література: основна № 1, 2, 4, 7-9; допоміжна № 2-4, 7, 12.

Індивідуальні завдання

Індивідуальні науково-дослідні завдання виконуються у вигляді реферата обсягом до 16 сторінок за темою яка обирається з нижченаведеного переліку або індивідуальною темою погодженою з викладачем.

Теми індивідуально-дослідних завдань з «Пенітенціарної педагогіки»

1. Завдання та особливості організації фізкультурно-оздоровчої роботи із засудженими, які відбувають покарання в колонії мінімального рівня безпеки або у виховній колонії.

2. Особливості організації вільного часу засуджених, що відбувають покарання у виправних центрах або у колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання.
3. Послідовність та порядок оцінки ступеня виправлення засуджених.
4. Особливості підготовки та проведення бесіди із засудженим, який порушує встановлений режим тримання та входить до мікрогрупи негативної спрямованості.
5. Завдання релігійного виховання засуджених та роль адміністрації установи виконання покарань при організації взаємодії з представниками різних релігійних конфесій.
6. Специфіка організації роботи із засудженими в дільниці карантину, діагностики та розподілу установи виконання покарань.
7. Особливості методів спрямованих на формування і корекцію позитивного досвіду засуджених.
8. Особливості методів спрямованих на формування і корекцію свідомості засуджених.
9. Переваги та недоліки кожного з психолого-педагогічних методів вивчення засуджених.
10. Методи примусу та заохочення засуджених.
11. Вимоги до наочної інформації у відділенні соціально-психологічної служби установи виконання покарань.
12. Класифікація основних напрямків соціально-виховної роботи із засудженими.
13. Основні організаційні форми, в яких здійснюється професійно-технічне навчання засуджених.
14. Характеристика основних напрямків індивідуальної соціально-виховної роботи із засудженими.
15. Місце пенітенціарної педагогіки серед основних галузей педагогіки.
16. Закономірності педагогічного процесу в умовах установ виконання покарань.
17. Основні етапи розвитку пенітенціарної (виправно-трудової) педагогіки.
18. Рівні планування, видами та формами планів соціально-виховної роботи із засудженими.
19. Підходи А.С.Макаренка щодо організації колективу неповнолітніх засуджених.
20. Педагогічна характеристика неповнолітніх злочинців.
21. Педагогічна характеристика засуджених жінок.
22. Педагогічна характеристика осіб, які вперше засуджені.
23. Педагогічна характеристика осіб, які неодноразово притягувались до кримінальної відповідальності.
24. Розкрийте основні педагогічні ідеї, що висвітлюються в міжнародних документах стосовно діяльності пенітенціарних установ.
25. Аналіз основних дидактичних теорій та концепцій педагогіки.

26. Види та порядок роботи самодіяльних організацій засуджених та особливості розвитку їх корисної ініціативи.
27. Характеристика етапів підготовки засуджених до звільнення.
28. Організація та здійснення загальноосвітнього навчання засуджених.
29. Особливості застосування педагогічних методів, що були розроблені А.С. Макаренком, в сучасних умовах пенітенціарної практики роботи із неповнолітніми засудженими.
30. Аналіз основних організаційних форм культурно-масової роботи із засудженими.
31. Особливості організації соціально-виховної роботи із засудженими похилого віку.

Порядок оцінювання

Навчальна дисципліна вивчається протягом 2 навчальних семестрів і закінчується підсумковим заліком у VII семестрі та екзаменом у VIII семестрі.

Оцінювання ваших досягнень відбувається за системою відображеною в Таблиці 1

Таблиця 1

№	Назва теми	Всього годин	Форма заняття		
			Лекції (ведення конспекту)	Семінари (конспектування, питання, виступ, доповнення)	Практичні Заняття (опрацювання матеріалів для підготовки, успішне виконання завдань)
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Теоретичні основи пенітенціарної педагогіки					
1.	Поняття про предмет, завдання та основні категорії пенітенціарної педагогіки.	5	1		4
2.	Педагогічний процес в установах виконання покарань, СІЗО та відділах пробації. Засоби виправлення та ресоціалізації засуджених	5	1	4	
Розділ 2. Методологічні основи пенітенціарної педагогіки					
3.	Методи вивчення та впливу на особистість засудженого та суб'єктів пробації	9	1	4	4
4.	Форми соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі та суб'єктами пробації	9	1	4	4
Розділ 3 Організаційно-педагогічні основи соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі					
5.	Основні напрямки та форми індивідуальної соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі та суб'єктами пробації	1	1		
6.	Організація взаємодії із засудженими до позбавлення волі, загальноосвітнє та професійно-технічне навчання засуджених до позбавлення волі	5	1	4	

1	2	3	4	5	6
7.	Організація вільного часу засуджених до позбавлення волі	9	1	4	4
Розділ 4. Планування роботи із засудженими до позбавлення волі					
8.	Планування соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі та суб'єктами пробації	5	1		4
Розділ 5. Проведення роботи із засудженими до позбавлення волі та суб'єктами пробації					
9.	Оцінка ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення засудженого (обвинуваченого)	5	1		4
10.	Реалізація пробаційних програм із суб'єктами пробації та програм диференційованого виховного впливу із засудженими	5	1	4	
11.	Напрями соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі	5	1	4	
	Разом	63	11	28	24
	<i>Виконання завдань для самостійної роботи</i>	2,5			
	Залік	40			
	Всього	100			
Розділ 6. Особливості організації роботи із засудженими до позбавлення волі та суб'єктами пробації різних проблемних категорій					
12.	Виховна робота із засудженими, які потребують підвищеної уваги	5	1	4	
13.	Соціально-виховна робота із засудженими жінками у виправних колоніях мінімального та середнього рівня безпеки	13	1		12
14.	Методика роботи з неповнолітніми у виховних колоніях та уповноважених органах з питань пробації	5	1	4	
Розділ 7. Оцінка ступеня виправлення, підготовка засуджених до звільнення та зняття суб'єктів пробації з обліку					
15.	Складання характеристики на засудженого до позбавлення волі, ведення звітної документації начальником відділення СПС	17	1	4	12
16.	Підготовка засуджених до звільнення та зняття суб'єктів пробації з обліку	5	1	4	
	Разом	45	5	16	24
	<i>Виконання індивідуального науково-дослідного завдання</i>	15			
	Екзамен	40			
	Всього	100			

За ведення конспекту лекцій нараховується 1 бал за кожен тему, що повністю відображена у вашому конспекті. Таким чином, за роботу на лекціях ви можете отримати до 11 балів у 5-му семестрі та 5 балів у 6-му семестрі. Нагадуємо, що під час лекцій та інших занять не припустимо

відволікатись розмовами, користуватись мобільними телефонами та іншими гаджетами, порушувати дисципліну в будь який інший спосіб. Запізнення на лекцію так само не припустимі, викладач залишає за собою право не допустити до заняття студента, що порушує дисципліну або запізнюється. Поважайте працю викладача, ваших товаришів по навчанню та себе – дотримуйтесь дисципліни під час освітнього процесу. Ці ж самі правила поведінки поширюються й на інші форми занять (семінари, практичні). Користування гаджетами для доступу до мережі Інтернет припустиме лише під час семінарських/практичних занять за вказівкою чи дозволом викладача. Пропущені лекції слід відпрацювати переписавши конспект та продемонструвавши його викладачу, при цьому слід бути готовим відповісти на його питання за змістом лекції.

Робота на семінарах оцінюється за наступними критеріями:

- ваша присутність та повний конспект семінарських питань забезпечують вам 1 бал;
- для того аби отримати ще 1 балів слід брати участь в опрацюванні семінарських питань (доповнення, відповідь на питання викладача, висловлення своєї обґрунтованої точки зору під час обговорення проблемних питань);
- виступ із доповіддю на питання за планом семінарського завдання може принести вам ще 1 бал за умови, що відповідь буде змістовною та відповідати плановому питанню;
- якщо, при виступі, ви проявите ґрунтовну підготовку, висловіте власну точку зору щодо висвітлюваної проблеми й підкріпите її аргументацією, правильно відповісте на уточнюючі питання викладача то можете отримати ще 1 бал.

Таким чином ваша участь в роботі семінару може принести вам до 4) балів за одне заняття. Таким чином, за роботу на семінарських заняттях ви можете отримати до 28 балів у 5-му семестрі та 16 балів у 6-му семестрі. Пропущений семінар відпрацьовується написанням конспекту всіх питань з плану заняття та відповідями на питання викладача за змістом семінару під час відпрацювання.

Практичні заняття можуть принести вам по 4 бали за одне заняття за умови попереднього опрацювання матеріалів для підготовки до заняття й успішного виконання всіх завдань безпосередньо на самому занятті. Не виконання завдань знижує ваш бал пропорційно відсотку й рівнів складності завдань з якими ви не впорались. Ваша присутність без підготовки та нездатність впоратись із завданнями оцінюється 0 балів. Відпрацювання пропущених чи оцінених у 0 балів занять відбувається за умови попереднього ознайомлення з матеріалами для підготовки до практичного заняття та виконання завдань запропонованих викладачем (увага – завдання можуть відрізнятись від тих, що вирішували ваші одногрупники).

Самостійна робота оцінюється викладачем з розрахунку 0,5 бала за два повністю висвітлених в конспекті питання з вищенаведеного списку. За виконання завдань для самостійної роботи ви можете отримати до 3 балів.

Кожен курсант (студент, слухач) має до кінця жовтня написати та надати викладачу доповідь на тематику з запропонованого переліку або за власною темою узгодженою з викладачем. Успішне виконання цього завдання оцінюється в 2,5 бали. При цьому оцінка відбувається узагальненням балів за 5 критеріями: 1) грамотність та оформлення – 0,5 бала; 2) відповідність змісту темі – 0,5 бала; 3) структурна логічність – 0,5 бала; 4) аргументованість висновків – 0,5 бала; 5) оригінальність роботи та культура посилань на джерела – 0,5 бала.

Підсумковий контроль з дисципліни у 5-му семестрі відбувається у вигляді усного заліку на якому ви можете отримати до 40 балів в залежності від повноти та обґрунтованості ваших відповідей. На заліку викладач задає вам 4 питання з переліку наведеного нижче, кожна відповідь дає вам до 10 балів. Якщо під час проходження курсу ви набрали 60 балів то маєте право не здавати залік вдовольнившись підсумковою оцінкою відповідно до кількості набраних балів. Схема переведення балів у підсумкову оцінку наведена в Таблиці 2.

У 6-му семестрі до кінця квітня курсант має здати індивідуальне науково-дослідне завдання. Виконання якого оцінюється максимально на 15 балів. При цьому оцінка відбувається узагальненням балів за 5 критеріями: 1) грамотність та оформлення – 3 бала; 2) відповідність змісту темі – 3 бала; 3) структурна логічність – 3 бала; 4) аргументованість висновків – 3 бала; 5) оригінальність роботи та культура посилань на джерела – 3 бала.

Підсумковий контроль у 6-му семестрі з дисципліни відбувається у вигляді екзамену на якому ви можете отримати до 40 балів в залежності від повноти та обґрунтованості ваших відповідей. На екзамені курсант тягне білет, де необхідно розкрити 2 теоретичних питання та одну практичну задачу. В сумі за вірну відповідь курсант отримує 40 балів. Якщо під час проходження курсу ви набрали 60 балів то маєте право не здавати екзамен вдовольнившись підсумковою оцінкою відповідно до кількості набраних балів. Схема переведення балів у підсумкову оцінку наведена в Таблиці 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-74	D	задовільно
60-63	E	

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 3.

Критерії підсумкової оцінки знань з навчального курсу «Пенітенціарна педагогіка»

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	Студент (курсант) виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	Високий (творчий)	відмінно	
82-89	B	добре	Студент (курсант) вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи та задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано
74-81	C		Студент (курсант) вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну			

			діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.			
64-73	D	задовільно	Студент (курсант) відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E		Студент (курсант) володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторно скласти семестрового контролю	Студент (курсант) володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	незарядно
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент (курсант) володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.			

Питання до іспиту

Питання, які виносяться на іспит з курсу “Пенітенціарна педагогіка” (для підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» зі спеціальності «Правознавство»)

1. Поняття педагогіки. Предмет, об’єкт та завдання загальної педагогіки. Стадії розвитку педагогіки.
2. Основні галузі педагогіки. Зв’язок між складовими педагогіки. Місце пенітенціарної педагогіки в системі педагогічних наук.
3. Предмет, об’єкт та функції пенітенціарної педагогіки.
4. Основні напрямки (аспекти) та завдання пенітенціарної педагогіки. Зв’язок пенітенціарної педагогіки з іншими науками.
5. Поняття та класифікація основних категорій пенітенціарної педагогіки.
6. Характеристика основних загальних категорій пенітенціарної педагогіки.
7. Характеристика основних специфічних категорій пенітенціарної педагогіки.
8. Характеристика основних етапів розвитку пенітенціарної (виправно-трудової) педагогіки.
9. Поняття, об’єкт, суб’єкт та особливості педагогічного процесу в умовах установ виконання покарань.
10. Поняття, правова регламентація та умови застосування основних засобів виправлення та ресоціалізації засуджених.
11. Характеристика режиму та суспільно корисної праці – як основних засобів виправлення та ресоціалізації засуджених.
12. Характеристика соціально-виховної роботи та громадського впливу – як основних засобів виправлення та ресоціалізації засуджених.
13. Поняття та класифікація основних закономірностей педагогічного процесу в умовах установ виконання покарань.
14. Характеристика основних специфічних закономірностей педагогічного процесу в умовах установ виконання покарань.
15. Поняття та класифікація основних принципів пенітенціарної педагогіки. Взаємозв’язок принципів та закономірностей педагогічного процесу в умовах установ виконання покарань.
16. Характеристика основних принципів, які визначають зміст та спрямованість процесу ресоціалізації засуджених.
17. Характеристика основних принципів, які визначають діяльність співробітників УВП.
18. Характеристика основних ідей та принципів роботи з неповнолітніми А.С. Макаренка.
19. Характеристика основних принципів кримінально-виконавчого законодавства, виконання та відбування покарань.
20. Поняття та класифікація психолого-педагогічних методів вивчення засуджених.
21. Характеристика основних психолого-педагогічних методів вивчення засуджених.

22. Поняття та класифікація психолого-педагогічних методів впливу на засуджених.
23. Характеристика методів, спрямованих на формування і корекцію свідомості засуджених.
24. Характеристика методів, спрямованих на формування і корекцію позитивного досвіду засуджених.
25. Характеристика методів додаткової мотивації та стимулювання поведінки засуджених (методи примусу).
26. Характеристика методів додаткової мотивації та стимулювання поведінки засуджених (методи заохочення).
27. Характеристика методів, спрямованих на виявлення результатів виховного впливу на засуджених.
28. Характеристика педагогічної системи методів А.С. Макаренка.
29. Поняття та класифікація основних напрямків соціально-виховної роботи із засудженими.
30. Поняття основних форм соціально-виховної роботи із засудженими. Ознаки, за якими здійснюється класифікація основних форм соціально-виховної роботи із засудженими.
31. Класифікація та характеристика форм виховного впливу на засуджених за об'єктом впливу.
32. Класифікація та характеристика форм виховного впливу на засуджених за видом (способом) впливу.
33. Класифікація та характеристика форм виховного впливу на засуджених залежно від змісту основних напрямків соціально-виховної роботи із засудженими.
34. Класифікація та характеристика форм виховного впливу на засуджених залежно від виду діяльності засуджених.
35. Основні положення про відділення соціально-психологічної служби установ виконання покарань. Особливості формування відділень у виховних колоніях для неповнолітніх.
36. Педагогічні вимоги до співробітників УВП як вихователів.
37. Основні положення про дільницю карантину, діагностики та розподілу засуджених установ виконання покарань.
38. Обов'язки начальника відділення соціально-психологічної служби установ виконання покарань.
39. Права начальника відділення соціально-психологічної служби установ виконання покарань.
40. Документація начальника відділення соціально-психологічної служби установ виконання покарань. Зміст, порядок та особливості ведення журналу обліку роботи з засудженими відділення та журналу обліку роботи ради колективу засуджених відділення.
41. Принципи та порядок комплектування відділень соціально-психологічної служби установ виконання покарань.

42. Види та форми наочної інформації у відділенні соціально-психологічної служби установ виконання покарань.
43. Види та порядок роботи самодіяльних організацій засуджених. Особливості розвитку корисної ініціативи засуджених та членів самодіяльних організацій засуджених.
44. Положення про організацію та діяльність методично-виховної ради установ виконання покарань.
45. Поняття, мета та завдання індивідуальної соціально-виховної роботи із засудженими.
46. Поняття та характеристика основних напрямків індивідуальної соціально-виховної роботи із засудженими.
47. Види, умови та особливості надання засудженим особистих доручень.
48. Види та особливості організації шефства і наставництва серед засуджених.
49. Види та завдання індивідуальних бесід із засудженими. Особливості підготовки та проведення бесіди із засудженим.
50. Зміст, порядок та особливості ведення індивідуальної програми соціально-виховної та психологічної роботи із засудженим та щоденника соціально-виховної та психологічної роботи з неповнолітнім засудженим.
51. Поняття дисципліни засуджених. Основні складові дисципліни засуджених.
52. Поняття дисциплінованості засуджених. Основні ознаки дисциплінованості засуджених.
53. Основні шляхи та засоби виховання дисциплінованості в засуджених.
54. Поняття, завдання, основні форми та особливості правового виховання засуджених.
55. Поняття, завдання, основні форми та особливості трудового виховання засуджених.
56. Поняття, завдання, основні форми та особливості морального виховання засуджених.
57. Поняття, завдання, основні форми та особливості естетичного виховання засуджених.
58. Поняття, завдання, основні форми та особливості релігійного виховання засуджених.
59. Поняття, структура та особливості організації вільного часу засуджених.
60. Поняття, завдання, структура та особливості організації культурно-масової роботи із засудженими.
61. Поняття, завдання, структура та особливості організації фізкультурно-оздоровчої роботи із засудженими.
62. Характеристика основних організаційних форм культурно-масової роботи із засудженими.
63. Характеристика основних організаційних форм фізкультурно-оздоровчої роботи із засудженими.

64. Основні положення та організаційні форми здійснення загальноосвітнього навчання засуджених.
65. Основні положення та організаційні форми здійснення професійно-технічного навчання засуджених.
66. Поняття, мета, завдання та види оцінки ступеня виправлення засуджених.
67. Послідовність та порядок оцінки ступеня виправлення засуджених.
68. Наближений зміст характеристики на засудженого, який підлягає оцінці ступеня виправлення. Зміст висновків характеристики на УДЗ, при звільненні засудженого, при переведенні до інших видів кримінально-виконавчих установ.
69. Поняття планування та його значення для організації педагогічного процесу серед засуджених. Принципи та вимоги до здійснення планування соціально - виховної роботи із засудженими.
70. Рівні планування, види та форми планів соціально-виховної роботи із засудженими.
71. Зміст квартального плану роботи із засудженими.
72. Зміст та порядок психолого-педагогічної підготовки засуджених до звільнення.
73. Зміст та порядок реалізації в установах виконання покарань програм диференційованого виховного впливу на засуджених.
74. Основні положення про організацію курсів підготовки засуджених до звільнення.
75. Зміст та порядок психолого-педагогічної підготовки засуджених до умовно-дострокового звільнення та переведення до дільниці соціальної реабілітації.

Політика академічної доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших курсантів (студентів, слухачів);
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань курсантів (студентів, слухачів).

Список рекомендованої літератури

4.1. Основна

1. Дрижак В. В. Пенітенціарна педагогіка: навч. посіб. Чернігів : Чернігівський юридичний коледж ДДУ ПВП, 2009. 270 с.

2. Дрижак В.В., Чебоненко С.О. Пенітенціарна педагогіка у запитаннях та відповідях. Чернігів : Чернігівський юридичний коледж ДДУ ПВП, 2006. 120 с.
3. Замула С.Ю., Мандра В.І., Пахомов І.В. Основи пенітенціарної педагогіки і психології : навч. посіб. Біла Церква : Білоцерківське училище ППП ДКВСУ, 2012. 146 с.
4. Засоби виправлення і ресоціалізації засуджених до позбавлення волі : монографія : За заг. ред. А. Х. Степанюка. Харків : Кроссруд, 2011, 298с.
5. Основи пенітенціарної педагогіки : навч.-метод. посіб. С. Я. Харченко, О. Л. Карман, Н. П. Краснова, О.С. Третяк. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. 345 с.
6. Пахомов І.В. Особливості духовного виховання засуджених та персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України: навчальний посібник. Біла Церква : Білоцерківське училище ППП ДКВС України, 2016. 123с.
7. Пахомов І. В., протоієрей Віктор Яценко. Взаємодія персоналу пенітенціарних установ з Українською Православною Церквою у реалізації душпастирської (духовнопросвітницької) роботи: навчальний посібник. Біла Церква : Білоцерківське училище ППП ДКВС України, 2016. 129 с.
8. Синьов В.М. Основи пенітенціарної педагогіки та психології: посібник. Біла Церква, 2004. 360 с.
9. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. 3-тє вид., доповн. Київ : Академвидав, 2012. 528 с. (Серія «Альма-матер»).
10. Стідз Г., Солопова Л., Кочура О. Оцінка ризиків і потреб дітей в конфлікті з законом. Методичні рекомендації. Київ : ДПтС України, Управління кримінальної міліції у справах дітей МВС України, 2014. 29 с.
11. Сучасність і перспективи пенітенціарної душпастирської опіки : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Київ : Ін-т крим.-викон. служби, 2016. 134с.
12. Третяк О. С. Теоретико-методологічні засади проведення соціальної та виховної роботи із засудженими до позбавлення волі : монографія. Чернігів : ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка, 2012. 400 с.
13. Чебоненко С. О., Третяк О. С., Дрижак В. В. Методичні рекомендації до складання характеристик на засуджених : навчально-методичний посібник. Чернігів: Чернігівський юридичний коледж Держдепартаменту України, 2007. 47 с.
14. Яворська Г.Х. Педагогіка для правників: навчальний посібник. Київ: Знання, 2004. 335 с.

4.2. Допоміжна

1. Європейська конвенція проти тортур і інших жорстоких і нелюдських або принижуючих людську гідність видів обігу або покарання від 26 листопада 1987 р.

2. Збірка задач з пенітенціарної педагогіки : [для курсантів та слухачів вищ. навч. закл.] [уклад. С. М. Єрмак]. Чернігівський юридичний коледж Департаменту України. – Чернігів, 2009. – 28 с.

3. Зливко С. В. Функціонування Державної кримінально-виконавчої служби України в сучасних умовах : монографія / Зливко С. В., Гречанюк С. К., Мулявка Д. Г. Чернігів : РВВ Чернігівського юридичного коледжу Департаменту України, 2011. – 161 с.

4. Исправительно-трудова педагогіка : [учеб. пособ. для студ. высш. учебн. завед.] [Н. Н. Арисов, В. П. Артамонов, З. А. Астемиров и др. ; под ред. Б. С. Утевского]. Москва : ВШ МВД СССР, 1967. – 304 с.

5. Исправительно-трудова педагогіка : [учеб. пособ. для высш. учебн. завед. МВД СССР] [В. Ф. Пирожков, М. П. Стурова, И. П. Зайцев и др. ; под ред. И. Т. Богатырева]. Москва : Академия МВД СССР, 1978. – 377 с.

6. Історико-правовий аналіз діяльності органів і установ виконання покарань на території України (кінець ІХХ – середина ХХ сторіччя) : монографія; за заг ред. докт. юрид. наук, проф. І. Г. Богатирьова. Бровари : ХмЦНТЕІ, 2010. – 208 с.

7. Конвенція про права дитини від 20 листопада 1989 р., – Набула чинності для СРСР 15 вересня 1990 р.

8. Кримінальний кодекс України : Закон України № 25 від 29.06.2001 *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25. Ст. 131.

9. Кримінально-виконавчий кодекс України : Закон України від 11 лип. 2003 р. № 1129-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 3. Ст. 21.

10. Мінімальні стандартні правила ООН відносно заходів, не пов'язаних з тюремним висновком (Токійські правила). Прийняті Конгресом ООН з попередження злочинності і поводження з ув'язненими в 1990 р.

11. Мінімальні стандартні правила ООН, що стосуються відправлення правосуддя відносно неповнолітніх (Пекінські правила). – Затверджені Генеральною Асамблеєю ООН від 10 грудня 1985 р.

12. Мінімальні стандартні правила поводження з ув'язненими від 30 серпня 1955 р.

13. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України № 2713-IV від 23 черв. 2005 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 30. С. 409.

14. Синьов В. М. Пенітенціарна педагогіка: в основних запитаннях та відповідях: навч. посібник: 2-ге вид., доповн. К.іів, 2000. 124 с.

4.3. Інформаційні ресурси

1. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 року. Дата оновлення: 20.11.2014. URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021 (дата звернення: 27.08.2021).
2. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 26.01.1987 року

- № 3484-XI. Дата оновлення: 13.11.1998. URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085 (дата звернення: 27.08.2021).
3. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 року № 2341-XIV. Дата оновлення: 28.08.2018. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 27.08.2021).
  4. Кримінально-виконавчий кодекс України : Закон України від 11.07.2003 року № 1129-IV. Дата оновлення: 28.08.2018. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15> (дата звернення: 27.08.2021).
  5. Мінімальні стандартні правила поводження з ув'язненими від 30.08.1955 року. URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_212 (дата звернення: 27.08.2021).
  6. Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй, що стосуються відправлення правосуддя відносно неповнолітніх («Пекінські правила»). – Затверджені Генеральною Асамблеєю ООН від 29.11.1985 року. URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_211 (дата звернення: 27.08.2021).
  7. Про амністію у 2016 році : Закон України від 22.12.2016 року № 1810-VIII. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/392/96-%E2%F0> (дата звернення: 27.08.2021).
  8. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 року № 1556-VII. Дата оновлення: 30.03.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 27.08.2021).
  9. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23.06.2005 року № 2713-IV. Дата оновлення: 01.01.2018. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2713-15> (дата звернення: 27.08.2021).
  10. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI (редакція від 01.05.2015). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17> (дата звернення: 27.08.2021)
  - 11.
  12. Про застосування амністії в Україні: Закон України від 01.10.1996 року № 392/96-ВР. Дата оновлення: 14.05.2014. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/392/96-%E2%F0> (дата звернення: 27.08.2021).
  13. Про затвердження положень про програми диференційованого виховного впливу на засуджених: наказ Міністерства юстиції України від 16.05.2016 року № 1418/5. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0727-16> (дата звернення: 27.08.2021).
  14. Про затвердження положень про спостережні комісії та піклувальні ради при спеціальних виховних установах: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.04.2004 р. №429. Дата оновлення: 16.05.2017. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=429-2004-%EF>. (дата звернення: 27.08.2021).
  15. Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України: наказ Міністерства

- юстиції України від 14.06.2019 № 1769/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0633-19#Text> (дата звернення: 27.08.2021).
16. Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань: наказ Міністерства юстиції України від 28.08.2018 року № 2823/5. URL : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE32462.html (дата звернення: 27.08.2021).
  17. Про концепцію розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні: указ Президента України від 24.05.2011 року № 597\2011. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/597/2011> (дата звернення: 27.08.2021).
  18. Про організацію соціально-виховної та психологічної роботи із засудженими: наказ Міністерства юстиції України від 04.11.2013 року № 2300/5. Дата оновлення 12.02.2021. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1863-13> (дата звернення: 27.08.2021)..
  19. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 року № 2145-VIII. Дата оновлення: 08.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 27.08.2021).
  20. Про положення про порядок здійснення помилування: Указ Президента України від 21.04.2015 року №223/2015. Дата оновлення: 26.08.2021. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223/2015>. (дата звернення: 27.08.2021).
  21. Про пробацію : Закон України від 05.02.2015 року №160-VIII. Дата оновлення: 01.01.2021. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-19> (дата звернення: 27.08.2021).
  22. Про схвалення Концепції реформування (розвитку) пенітенціарної системи України : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 року № 654-р. URL : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/250287747> (дата звернення: 27.08.2021).
  23. Державна кримінально-виконавча служба України (офіційний веб-сайт). URL : <http://www.kvs.gov.ua/peniten/control/main/uk/index> (дата звернення: 27.08.2021).
  24. Міністерство юстиції України (офіційний сайт). URL : <http://www.minjust.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2021).